

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీకూరనాథశ్రీవత్సచిహ్నమిశ్ర విరచితః

॥ శ్రీసుందరబాహుస్తవః ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using L^AT_EX, Itrans, and the **Tikkana** font.

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీసుందరబాహుస్తవః ॥

శ్రీవత్సచిహ్నామిశ్రేభ్యో నమ ఉక్తిమధీమహే ।

యదుక్తయస్త్రయీకంఠే యాంతి మంగళ సూత్రతాం ॥

శ్రీమంతౌ హరిచరణౌ సమాశ్రితోఽహం

శ్రీరామావరజమునీంద్రలబ్ధబోధః ।

నిర్భీకస్తత ఇహ సుందరోరుబాహుం

స్తోష్యే తచ్ఛరణవిలోకనాభిలాషీ ॥ 1 ॥

సుందరాయతభుజం భహామహే వృక్షషండమయమద్రిం ఆశ్రితం ।

యత్ర సుప్రథితనూపురాపగా తీర్థం అర్థితఫలప్రదం విదుః ॥ 2 ॥

క్వచిత్ త్వరితగామినీ క్వచన మందమందాలసా

క్వచిత్ స్థలితవిహ్వలా క్వచన ఫేనిలా సారవా ।

పతంత్యపి కిల క్వచిత్ ప్రజతి నూపురాహ్వో నదీ

సుసుందరభుజాహ్వాయం మధు నిపీయ మత్తా యథా ॥ 3 ॥

ఉదధిగమందరాద్రిమథిమంథనలబ్ధపయో-

మధురరసేందిరాహ్వాసుధ సుందరదోః పరిఘం ।

అశరణమాదృశాత్మశరణం శరణార్థిజన-

ప్రవణధియం భజేమ తరుషండమయాద్రిపాతిం ॥ 4 ॥

శశధరరింఖణాఢ్యశిఖం ఉచ్చిఖరప్రకరం

తిమిరనిభప్రభూత తరుషండమయం భ్రమదం ।

భిదురితసప్తలోకసువిశ్వంఖలశంఖరవం

వనగిరిం ఆవసంతం ఉపయామి హరిం శరణం ॥ 5 ॥

యత్తుంగశృంగవినిషంగిసురాంగనానాం
 న్యస్తోర్ధ్వపుండ్రముఖమండనమండితానాం |
 దర్పణ్యభూత్ ధృతమపంకశశాంకపృష్ఠం
 తద్ ధామ సుందరభుజస్య మహా వనాద్రీః || 6 ||

యదీయశిఖరాగతాం శశికలాం తు శాఖామృగాః
 నిరీక్ష్య హరశేఖరీభవనం ఆమృశంతస్తతః |
 స్పృశంతి న హి దేవతాంతరసమాశ్రితే తి స్ఫుటం
 స ఏష సుమహాతరువ్రజగిరిః గృహం శ్రీపతేః || 7 ||

సుందరదోర్ద్దివ్యాజ్ఞా లంభనకాతరవశానుయాయని కరిణి |
 ప్రణయజకలహసమాధిః యత్ర వనాద్రీః స ఏష సుందరదోష్ఠః || 8 ||

స ఏష సౌందర్యనిధేః ధృతశ్రియో
 వనాచలో నామ సుధామ యత్ర హి |
 భుజంగరాజస్య కులస్య గౌరవాత్
 న ఖండితాః కుండలినః శిఖండిభిః || 9 ||

వృషగిరిరయం ఆచ్యుతస్య యస్మిన్
 స్వమతమలంఘయితుం పరస్పరేభ్యః |
 ఖగపతిచరణౌ ఖగాః శపంతే
 భుజగపతేర్భుజగాశ్చ సర్వ ఏవ || 10 ||

హారికులం అఖిలం హనూమదంఘ్రిం
 స్వకులపజాంబవతస్తతహివ భల్లాః |
 నిజకులపజటాయుషశ్చ గృధ్రాః
 స్వకులపతేశ్చ గజా జగేంద్రనామ్నః || 11 ||

వకుళధరసరస్వతీవిషక్త స్వరరసభావయుతాసు కిన్నరీషు |
 ద్రవతి దృషదపి ప్రసక్తగానాస్విహా వనశైలతటీషు సుందరస్య || 12 ||

భృంగీ గాయతి హంసతాలనిభృతం తత్ పుష్పతీ కోకిలాఽపి
 ఉద్గాయత్యథ వల్లితల్లజముఖాదాస్రం మధు స్యందతే |
 నిస్స్పందస్తిమితాః కురంగతతయః శీతం శిలాసైకతం
 సాయాహ్నో కిల యత్ర సుందరభుజస్తస్మిన్ వనక్ష్మాధరే || 13 ||

పీతాంబరం వరదశీతలదృష్టిపాతం
 ఆజానులంబిభుజం ఆయతకర్ణపాశం |
 శ్రీమన్మహావనగిరీంద్రనివాసదీక్షం
 లక్ష్మీధరం కిమపి వస్తు మమావిరస్తు || 14 ||

జనిజీవనాప్యయవిముక్తయో యతో
 జగతామితి శ్రుతిశిరస్సు గీయతే |
 తదిదం సమస్తదురితైకభేషజం
 వనశైలసంభవం అహం భజే మహాః || 15 ||

సద్భ్రహ్మాత్మపదేస్త్రయాశిరసి యో నాయాయణోక్త్యా తథా
 వ్యాఖ్యాతో గతిసామ్యులబ్ధవిషయానన్యత్వబోధోజ్ఞవైః |
 నిస్తుల్యాదికం అద్వితీయమమృతం తం పుండరీకేక్షణం
 ప్రారూఢశ్రియం ఆశ్రమే వనగిరేః కుంజోదితం సుందరం || 16 ||

పతిం విశ్వస్యాత్మేశ్వరం ఇతి పరం బ్రహ్మ పురుషః
 పరం జ్యోతిస్తత్త్వం పరమపి చ నారాయణ ఇతి |
 శ్రుతిర్భ్రహ్మేశాదీంస్తదుదితవిభూతీంస్తు గృణతీ
 యమాహారూఢశ్రిః స వనగిరిధామా విజయతే || 17 ||

పృథివ్యాద్యాత్మాంతం నియమయతి యస్తత్త్వనికరం
 తదంతర్యామీ తద్వపురవిదితస్తేన భగవాన్ |
 స ఏష వైశ్వర్యం నవిజహదశేషం వనగిరిం
 సమధ్యాసీనో నో విశతు హృదయం సుందరభుజః || 18 ||

ప్రత్యగాత్మని కదాఽప్యసంభవద్భూమభూమిమభివక్తి యం శ్రుతిః |
తం వనాద్రినిలయం సుసుందరం సుందరాయతభుజం భజామహే || 19 ||

వందేయ సుందరభుజం భుజగేంద్రభోగ-
సక్తం మహావనగిరిప్రణయప్రవీణం |
యం తం విదుర్ద్దహరమష్టగుణోపజుష్టం
ఆకాశం ఔపనిషదీషు సరస్వతీషు || 20 ||

యత్ స్వాయత్తన్వరూపస్థితికృతికనిజేచ్ఛానియామ్యస్వశేషా-
నంతాశేషప్రపంచస్తత ఇహా చిదివాచిద్వపుర్వాచిశబ్దైః |
విశ్చైవైః శబ్దైః ప్రవాచ్యో హతవృజినతయా నిత్యమేవానవద్యః
తం వందే సుందరాహ్వాం వనగిరినిలయం పుండరీకాయతాక్షం || 21 ||

గుణజం గుణినో హి మంగళత్వం ప్రమితం ప్రత్యుత యత్స్వరూపమేత్య |
తమనంతసుఖావబోధరూపం విమలం సుందరబాహుమాశ్రయామః || 22 ||

అతిపతితావధిస్వమహిమానుభవప్రభవత్-
సుఖకృతనిస్తరంగజలధీయితనిత్యదశం |
ప్రతిభటమేవ హేయనికరస్య సదాఽప్రతిమం
హారిమిహ సుందరాహ్వాం ఉపయామి వనాద్రితటే || 23 ||

సదా షాడ్గుణ్యాశ్చైవైః పృథులబలవిజ్ఞానశకన-
ప్రభావీర్యైశ్వర్యైరవధివిధురైరేధితదశం |
ద్రుమస్తో మక్షాభృత్పరిసరమహోద్యానముదితం
ప్రపద్యేఽధ్యారూఢశ్రియం ఇమమహం సుందరభుజం || 24 ||

సౌశీల్యాశ్రితవత్సలత్వమృదుతాసౌహార్దసౌమ్యార్జవైః
ధైర్యస్థైర్యసువీర్యశౌర్యకృతితాగాంభీర్యచాతుర్యకైః |
సౌందర్యాన్వితసౌకుమార్యసమతాలావణ్యముఖ్యైర్గుణైః
దేవః శ్రీతరుషండశైలనిలయే నిత్యం స్థితః సుందరః || 25 ||

యేష్యేకస్య గుణస్య విప్రుడపి వై లోకోత్తరం స్వాశ్రయం
 కుర్యాత్ తాదృశపైభవైరగణితైర్నిస్సీమభూమాన్వితైః |
 నిత్యైర్దివ్యగుణైస్తతోఽధికశుభత్వైకాస్పదాత్మాశ్రయైః
 ఇద్ధం సుందరబాహుమస్మి శరణం యాతో వనాద్రీశ్వరం || 26 ||

సదా సమస్తం జగదీక్షతే హి యః
 ప్రత్యక్షదృష్ట్యా యుగపద్భువా స్వతః |
 స ఈదృశజ్ఞాననిధిర్నిధిస్తు నః
 సింహాద్రికుంజేషు చకాన్తి సుందరః || 27 ||

ఐశ్వర్యతేజోబలవీర్యశక్తయః
 కీదృగ్విధాః సుందరబాహుసంశ్రయాః |
 యోఽసౌ జగజ్జన్మలయస్థితిక్రియాః
 సంకల్పతోఽల్పాదుపకల్పయత్యజః || 28 ||

యత్ కల్పాయుతభోగతోఽపి కృశతాం యాయాన్న తావత్ఫలం
 యేష్యేకస్య తథావిధైః సతతజైరంహోభిరుత్సీమభిః |
 అస్తాదావిహా సంస్మతావుపచితైశ్చన్నం సుసన్నం జనం
 సన్నత్యా క్షమతే క్షణాద్ వనగిరిప్రస్థప్రియః సుందరః || 29 ||

యజ్ఞాతీయో యాదృశో యత్స్వభావో
 పాదచ్ఛాయాం సంశ్రితో యోఽపి కోఽపి |
 తజ్ఞాతీయస్తాదృశస్తత్స్వభావః
 శ్లిష్యత్యేనం సుందరో వత్సలత్వాత్ || 30 ||

నిహీనో జాత్యా వా భృశమకుశలైర్వా స్వచరితైః
 పుమాన్ వై యః కశ్చిద్ బహుతృణమపి స్యాదగుణతః |
 శ్రయంతం తం పశ్యేద్ భుజగపతినా తుల్యమపి యో
 వనాద్రిప్రస్థః స మమ శరణం సుందరభుజః || 31 ||

ఏకైకమంగళగుణానుభవాభినందం

ఈద్యుక్ త్వియానితి చ సుందరదోష్టి కృష్ణే |
తే యే శతం త్వితి నియంతుమనాః శ్రుతిర్వై
నైవేష వాఙ్మనసగోచర ఇత్యుదాహ || 32 ||

అబ్జపాదం అరవిందలోచనం

పద్మపాణితలం అంజనప్రభం |
సుందరోరుభుజం ఇందిరాపతిం
వందిషీయ వరదం వనాద్రిగం || 33 ||

కనకమరకతాంజనద్రవాణాం

మథనసముత్థితసారమేలనోత్థం |
జయతి కిమపిరూపమస్య తేజో
వనగిరినందనసుందరోరుబాహోః || 34 ||

కిం ను స్వయం స్వాత్మవిభూషణం భవన్

అసావలంకార ఇతీరితో జనైః |
వర్షిష్ణుబాలద్రుమషండమండితం
వనాచలం వా పరితః ప్రసాధయన్ || 35 ||

సుఖస్పర్శైర్నిత్యైః కుసుమసుకుమారాంగసుఖదైః

సుసౌగంధ్యైర్ద్వివ్యాభరణగణదివ్యయుధగణైః |
అలంకారైః సర్వైర్నిగదితం అలంకార ఇతి యః
సమాఖ్యానం ధత్తే స వనగిరినాథోఽస్తు శరణం || 36 ||

మకుటమకుటమాలోత్తంసచూడాలలామ-

స్వలకతిలకమాలాకుండలైః సోర్ధ్వపుండ్రైః |
మణివరవనమాలాహారకేయూరకంఠైః
తులసికటకకాంచీనూపురాద్యైశ్చ భూషైః || 37 ||

అసిజలజరథాంగైః శార్ఙ్గకౌమోదకీభ్యాం
 అగణితగుణజులైరాయుధైరప్యథానైః |
 సతతవితతశోభం పద్మనాభం వనాద్రేః
 ఉపవనసుఖలీలం సుందరం వందిషీయ || 38 ||

ఆజానజస్వగతబంధురగంధలుబ్ధ-
 భ్రామ్యద్విదగ్ధమధుపాలినదేశకేశం |
 విశ్వాధిరాజ్యపరిబర్హక్రిరీటరాజం
 హై! సుందరస్య బత సుందరముత్తమాంగం || 39 ||

అంధం తమస్తిమిరనిర్మితమేవ యత్ స్యాత్
 తత్సారసాధితసుతంత్వతివృత్తవార్తం |
 ఈశస్య కేశవ గిరేరలకాలిజాలం
 తత్తుల్యకుల్యమధుపాఢ్యమహావనస్య || 40 ||

జష్టాష్టమీకజ్వలదిందుసన్నిభం
 ధృతోర్ధ్వపుండ్రం విలసద్విశేషకం |
 భూమ్నా లలాటం విపులం విరాజతే
 వనాద్రీనాథస్య సముచ్చితశ్రియః || 41 ||

సుచారుచాపద్వయవిభ్రమం భ్రువోః
 యుగం సునేత్రాహ్వాసహస్రపత్రయోః |
 ఉపాంతగం వా మధుపావలీయుగం
 విరాజతే సుందరబాహుసంశ్రయం || 42 ||

అదీర్ఘమప్రేమదుఘం క్షణోజ్వలం
 నచోరమంతః కరణస్య పశ్యతాం |
 అనుబ్జమబ్జం ను కథం నిదర్శనం
 వనాద్రీనాథస్య విశాలయోర్ద్వశోః || 43 ||

ప్రశ్చయోత త్పేమసారామృతరసచులకప్రక్రమప్రక్రియాభ్యాం
 విక్షిప్తాలోకితోర్మిప్రసరణముషితస్వాంతకాంతాజనాభ్యాం ।
 విశోత్పత్తిప్రవృత్తిస్థితిలయకరణైకాంతశాంతక్రియాభ్యాం
 దేవోఽలంకారనామా వనగిరినిలయో వీక్షతామీక్షణాభ్యాం ॥ 44 ॥

ప్రేమామృతౌఘపరివాహిమహాక్షిసింధు
 మధ్యే ప్రబద్ధసముదంచితసేతుకల్పా ।
 ఋజ్వీ సుసుందరభుజస్య విభాతి నాసా
 కల్పద్రుమాంకురనిభా వనశైలభర్తుః ॥ 45 ॥

వ్యాభాషితాభ్యధికనందనభందనర్ది
 మందస్మితామృతపరిస్రవసంస్తవాఢ్యం ।
 ఆభాతి విద్రుమనమాధరమాస్యమస్య
 దేవస్య సుందరభుజస్య వనాద్రిభర్తుః ॥ 46 ॥

యశోదాంగుల్యగ్రోన్నమితచిబుకాఘ్రూణముదితౌ
 కపోలావద్యాపి హ్యానుపరతతద్ధర్షగమకౌ ।
 విరాజేతే విష్వగ్వితతసహకారాసవరస
 ప్రమాద్యద్భృంగాఢ్యద్రుమవనగిరేః సుందరహరేః ॥ 47 ॥

వ్యాలంబికుండలం ఉదగ్రసువర్ణపుష్ప
 నిష్పన్నకల్పలతికాయమలానుకారం ।
 యత్కర్ణపాశయుగలం నిగలం ధియాం నః
 సోఽయం సుసుందరభుజో వనశైలభూషా ॥ 48 ॥

సదంససంసంజితకుంతలాంతికా-
 వతీర్ణకర్ణాభరణాఢ్యకంధరః ।
 సుబంధురస్కంధనిబంధనో యువా
 సుసుందరః సుందరదోర్విజృంభతే ॥ 49 ॥

వ్యాఢగూఢభుజజత్రుం ఉల్లసత్కంబుకంధరధరం ధరాధరం |
వృక్షషండమయభూభృతస్తటే సుందరాయతభుజం భజామహే || 50 ||

మందరభ్రమణవిభ్రమోద్భటాః సుందరస్య విలసంతి బాహవః |
ఇందిరాసమభినందభందనాః చందనాగురువిలేపభూషితాః || 51 ||

జ్యాకిణాంకపరికర్మధర్మిణో భాంతి సుందరభుజస్య బాహవః |
పారిజాతవిటపాయిత్తర్దయః ప్రార్థితార్థపరిదానదీక్షితాః || 52 ||

సాగరాంబరతమాలకానన శ్యామలర్దయ ఉదారపీవరాః |
శేషభోగపరిభోగభాగినః తన్నిభా వనగిరీశితుర్భుజాః || 53 ||

అహమహమికాభాజో గోవర్ధనోద్ధృతినర్మణి
ప్రమథనవిధావభేర్లబ్ధప్రబంధసమక్రియాః |
అభిమతబహూభావాః కాంతాభిరంభణసంభ్రమే
వనగిరిపతేర్భాహః శుంభంతి సుందరదోర్హరేః || 54 ||

శ్రీమద్వనాద్రిపతిపాణితలాబ్జయుగ్మం
ఆరూఢయోర్విమలశంఖరథాంగయోస్తు |
ఏకోఽబ్జమాశ్రిత ఇవోత్తమరాజహంసః
పద్మప్రియోఽర్క ఇవ తత్సమితో ద్వితీయః || 55 ||

లక్ష్మ్యాః పదం కౌస్తుభసంస్కృతం చ
శ్రీవత్సభూమిర్విమలం విశాలం |
విభాతి వక్షో వనమాలయాఽఽఢ్యం
వనాద్రినాథస్య సుసుందరస్య || 56 ||

సౌందర్యామృతసారపూరపరివాహోవర్తగర్తాయితం
యాతః కించ విరించిసంభవనభూమ్యభోజసంభూతిభూః |
నాభిః శుంభతి కుంభికుంభనిభనిర్భాతస్తనస్వర్వధూ-
సంభుక్తుదుమషండశైలవనతేరారూఢలక్ష్మ్యా హరేః || 57 ||

సుందరస్య కిల సుందరబాహోః శ్రీమహాతరువనాచలభర్తుః
హంతః! యత్ర నివసంతి జగంతి ప్రాపితక్రశిమ తత్ తనుమధ్యం॥58॥

పిష్టదుష్టమధుకైటభకీటౌ హస్తహస్తయుగలాభసువృత్తౌ |
రాజతః క్రమకృశౌ చ సదూరూ సుందరస్య వనభూధరభర్తుః॥59॥

యౌవనవృషకకుదోద్భేదనిభం నితరాం
భాతి విభోరుభయం జాను శుభాకృతికం |
సుందరభుజనామ్నో మందరమథితాబ్ధేః
చందనవనవిలసత్కందరవృషభపతేః॥60॥

అథోముఖం న్యస్తపదారవిందయోః
రుదంచితోదాత్తసునాలసన్నిభే |
విలంఘ్య జంఘే క్వ ను రంహతో దృశౌ
వనాద్రినాథస్య సుసుందరస్య మే॥61॥

సుసుందరస్యాస్య పదారవిందే
పాదారవిందాధికసౌకుమార్యే |
అతోఽన్యథా తే బిభృయాత్ కథం ను
తదాసనం నామ సహస్రపత్రం॥62॥

సౌందర్యమార్దవసుగంధరసప్రవాహైః
ఏతే హి సుందరభుజస్య పదారవిందే |
అంభోజడంభపరింభణం అభ్యజైష్టాం
తద్ వై పరాజితమిమే శిరసా బిభర్తి॥63॥

ఏతే తే బత సుందరాహ్వయజుషః పాదారవిందే శుభే
యన్నిర్ణేజనముత్థితత్రిపథగాస్రోతస్సు కించిత్ కిల |
ధత్తేఽసౌ శిరసా ధ్రువః తదపరం స్రోతో భవానీపతిః
యస్యాస్యాలకనందికేతి నిజగుః నామైవం అన్వర్థకం॥64॥

ఆమ్నాయకల్పలతికోత్థసుగంధిపుష్పం
 యోగీంద్రహార్దసరసీరుహరాజహంసం |
 ఉత్పక్వధర్మసహకారఫలప్రకాండం
 వందేయ సుందరభుజస్య పదారవిందం || 65 ||

సుసుందరస్యాస్య తు వామనాకృతేః
 క్రమత్రయప్రార్థిని మానసే కిల |
 ఇమే పదే తావదిహాసహిష్ణునీ
 విచక్రమాతే త్రిజగత్ పదద్వయే || 66 ||

సౌందర్యసారామృతసింధువీచీ-
 శ్రేణీషు పాదాంగులినామికాసు |
 న్యక్కృత్య చంద్రశ్రియమాత్మకాంత్యా
 నఖావలీ శుంభతి సుందరస్య || 67 ||

యో జాతక్రశిమా మలీ చ శిరసా సంభావితః శంభునా
 సోఽయం యచ్ఛరణాశ్రయీ శశధరో నూనం నఖవ్యాజతః |
 పూర్ణత్వం విమలత్వముజ్జ్వలతయా సార్థం బహుత్వం తథా
 యాతస్తం తరుషండశైలనిలయం వందామహే సుందరం || 68 ||

యస్యాః కటాక్షణం అనుక్షణం ఈశ్వరాణాం
 ఐశ్వర్యహేతురితి సర్వజనీనమేతత్ |
 శ్రీః సేతి సుందరనిషేవణతో నిరాహుః
 తం హి శ్రియః శ్రియముదాహురుదారవాచః || 69 ||

దివ్యాచింత్యమహాద్భుతోత్తమగుణైస్తారుణ్యలావణ్యక-
 ప్రాయైరద్భుతభావగర్భసతతాపూర్వప్రియైర్విభ్రమైః |
 రూపాకారవిభూతిభిశ్చ సదృశీం నిత్యానపేతాం శ్రియం
 నీలాం భూమిమపీదృశీం రమయితా నిత్యం వనాద్రీశ్వరః || 70 ||

అన్యోన్యచేష్టితనిరీక్షణహార్దభావ-
 ప్రేమానుభావమధురప్రణయప్రభావః |
 ఆజస్రనవ్యతరదివ్యరసానుభూతిః
 స్వాం ప్రేయసీం రమయితా వనశైలనాథః || 71 ||

సుందరస్య వనశైలవాసినో
 భోగమేవ నిజభోగమాభజన్ |
 శేష ఏష ఇతి శేషతాకృతేః
 ప్రీతిమాన్ అహిపతిః స్వనామని || 72 ||

వాహనాసనవితానచామరాద్యాకృతిః ఖగపతిస్త్రయీమయః |
 నిత్యదాస్యరతిరేవ యస్య వై హ్యేష సుందరభుజో వనాద్రిగః || 73 ||

వనాద్రినాథస్య సుసుందరస్య వై
 ప్రభుక్తశిష్టాశ్యథ సేన్యసత్పతిః |
 సమస్తలోక్తైకధురంధరః సదా
 కటాక్షవీక్ష్యోఽస్య చ సర్వకర్మసు || 74 ||

ఛత్రచామరముఖాః పరిచ్ఛదాః
 సూరయః పరిజనాశ్చ నైత్యగాః |
 సుందరోరుభుజమింధతే సదా
 జ్ఞానశక్తిముఖనిత్యసద్గుణాః || 75 ||

ద్వారనాథగణనాథతల్లజాః పారిషద్యపదభాగినస్తథా |
 మామకాశ్చ గురవః పురాతనాః సుందరం వనమహీధ్రగం శ్రితాః || 76 ||

ఈద్యుశైః పరిజనైః పరిచ్ఛదైః
 నిత్యసిద్ధనిజభోగభూమిగః |
 సుందరో వనగిరేస్తటిషు వై
 రజ్యతే సకలదృష్టిగోచరః || 77 ||

ఆక్రీడభూమిషు సుగంధిషు పౌష్పికిషు
 వైకుంఠధామని సమృద్ధసువాపికాసు।
 శ్రీమల్లతాగృహవతీషు యథా తథైవ
 లక్ష్మీధరః సజతి సింహగిరేస్తటిషు॥ 78 ॥

ఆనందమందిరమహామణిమంటపాంతః
 లక్ష్మ్య భువాఽప్యహిపతౌ సహ నీలయా చ।
 నిస్సంఖ్యనిత్యనిజదివ్యజనైకసేవ్యో
 నిత్యం వసన్ సజతి సుందరదోర్వనాద్రౌ॥ 79 ॥

ప్రత్యర్థిని త్రిగుణకప్రకృతేరసీమ్ని
 వైకుంఠధామని పరాంబరనామ్ని నిత్యే।
 నిత్యం వసన్ పరమసత్త్వమయేఽప్యతీత-
 యోగీంద్రవాఙ్మనస ఏష హారిర్వనాద్రౌ॥ 80 ॥

లోకాంశ్చతుర్ద్దశ దధత్ కిల సుందరస్య
 పంక్తిగుణోత్తరితసప్తవృతీదమండం।
 అన్యాని చాస్య సుసద్భృంశి పరశ్కతాని
 క్రీడావిధేరిహ పరిచ్ఛదతామగచ్ఛన్॥ 81 ॥

సురనరతిర్యగాదిబహుభేదకభిన్నమిదం
 జగదథ చాండం అండవరణాని చ సప్త తథా।
 గుణపురుషౌ చ ముక్తపురుషాశ్చ వనాద్రిపతేః
 ఉపకరణాని నర్మవిధయేఽపి భవంతి విభోః॥ 82 ॥

జ్ఞానినః సతతయోగినో హి యే సుందరాంఘ్రిపరభక్తిభాగినః।
 ముక్తిమాప్య పరమాం పరే పదే నిత్యకింకరపదం భజంతి తే॥ 83 ॥

దేవస్య సుందరభుజస్య వనాద్రిభర్తుః
 హై! శీలవత్త్వం అథవాఽఽశ్రితవత్సలత్వం।

ఐశస్వభావమజహద్భిరిహోవతారైః
యోఽలంచకార జగదాశ్రితతుల్యధర్మా ॥ 84 ॥

సింహాద్రినాథ! తవ వాఙ్మనసాతివృత్తం
రూపం త్వతీంద్రియముదాహ రహస్యవాణీ।
ఏవం చ న త్వమిహ చేత్ సమవాతరిష్యః
త్వజ్ఞానభక్తివిధయోఽద్య ముధాఽభవిష్యన్ ॥ 85 ॥

యే భక్తా భవదేకభోగమనసోఽనన్యాత్మసంజీవనాః
తత్సంశ్లేషణతద్విరోధినిధనాద్యర్థం వనాద్రీశ్వరః!।
మధ్యేఽండం యదవాతరః సురనరాద్యాకారదివ్యాకృతిః
తేనైవ త్రిదశైర్నరైశ్చ సుకరం స్వప్రాధ్రితప్రార్థనం ॥ 86 ॥

శ్రీమన్! మహావనగిరీశ! విధీశయోస్తే
మధ్యే తు విష్ణురితి యః ప్రథమావతారః।
తేనైవ చేత్ తవ మహిమ్న జనాః కిలాంధాః
త్వన్మత్స్యభావమవగమ్య కథం భవేయుః ॥ 87 ॥

హే! దేవ! సుందరభుజ త్వమిహోండమధ్యే
సౌలభ్యతో విసదృశం చరితం మహిమ్నః।
అంగీకరోషి యది తత్ర సురైరమీభిః
సామ్యాన్నికర్షపరిపాలనమేవ సాధు! ॥ 88 ॥

ఇహోవతీర్ణస్య వనాద్రినాథ! తే నిగూహతః స్వం మహిమానమైశ్వరం।
ఉమాపతేః కిం విజయః ప్రియంకరః ప్రియంకరా వేంద్రజిదస్త్రబంధనా ॥ 89 ॥

పుచ్చోచ్చతుచ్చనమూర్చ్చునోద్ధతిధుతవ్యావర్తితావర్తవత్-
సంవర్తార్ణవనీరపూరవిలుతత్పాతీనదివ్యాకృతేః।
సింహాద్రీశ! న వైభవం తవ కథం స్వాలక్ష్యమాలక్ష్యతే
పద్మాక్షస్య జుఘుక్షతోఽపి విభవం లక్ష్మీధరాధోక్షజ! ॥ 90 ॥

సాచలావటతటాకదీర్ఘికా జాహ్నవీజలధివర్ధితః క్షయే |
శృంగసంగమితనౌర్మనోరభూరగ్రతోఽండజవపుర్హి సుందర! || 91 ||

ప్రలయజనీరపూరపరిపూరితస్వనిలయావసన్నవదన-
భ్రమదశరణ్యభూతశరణార్థినాకిశరణం భవన్ స్వకృపయా |
చలదుదధీరితాంబుకలుషీక్రియాఢ్యగమనః స్వప్రప్తవిధృతా-
ఽచలకుల ఏష మీనతనురత్ర సుందరభుజో వనాద్రివిషయః || 92 ||

స్వప్రప్తే ప్రష్టాద్రిభ్రమణకరణైః కించ ఫణినో
వికృష్టివ్యాకృష్టివ్యతివిధుతదుగ్ధాబ్ధిచలితైః |
అవిస్సందో నందన్ వికసదరవిందేక్షణరుచిః
పురాఽభుః సింహాద్రేః ప్రయతమ! హరే! కచ్ఛపవపుః || 93 ||

జగత్ ప్రలీనం పునరుద్ధిధీర్షతః
సింహాక్షితిక్షిన్నిలయస్థ! సుందర! |
పురా వరాహస్య తవేయముర్వరా
దంష్ట్రాహ్వాయేందోః కిల లక్ష్మలక్షితా || 94 ||

న వాయుః పస్పందే యయతురథవాఽస్తం శశిరవీ
దిశోఽనశ్యన్ విశ్వాఽప్యచలదచలా సాచలకులా |
నభశ్చ ప్రశోఽ్యతి క్వథితమపి పాథో నరహారౌ
త్వయి స్తంభే శుంభద్వపుషి సతి హే సుందరభుజ! || 95 ||

అరాలం పాతాలం త్రిదశనిలయః ప్రాపితలయౌ
ధరిత్రీ నిర్ధూతా యయురపి దిశః కామపి దిశాం |
అజృంభిష్టాంభోధిః ఘుముఘుమితి ఘూర్ణన్ సురరిపోః
విభిందానే వక్షస్త్యయి నరహారౌ సుందరభుజ! || 96 ||

నఖక్రకచకప్రథిక్రథితదైత్యవక్షస్స్థలీ
సముత్థరుధిరచ్చటాచ్చురితబింబితం స్వం వపుః |

విలోక్య రుషితః పునః ప్రతిమృగేంద్రశంకావశాద్
య ఏష నరకేసరీ స ఇహ దృశ్యతే సుందరః॥97॥

క్షితిరియం జనిసంహృతిపాలనైః
నిగిరణోద్గిరణోద్ధరణైరపి ।
వనగిరీశ! తవైవ సతీ కథం
వరద వామన భిక్షణమర్హతి॥98॥

భార్గవః కిల భవాః భవః పురా కుందసుందరవనాచలేశ్వర! ।
అర్జునస్య బలదర్పితస్య తు చేచ్ఛతస్యతి స్మరతి బాహుకాననం॥99॥

ఆజ్ఞా తవాశ్రభవతీ విదితా శ్రయీ సా
ధర్మ తదుక్తమఖేలేన వనాద్రినాథ! ।
అన్యూనమాచరితుం ఆస్తికశిక్షణార్థం
అత్రావతీర్య కిల సుందర! రాఘవోఽభూః॥100॥

వనగిరిపతిరీశితేతి దేవైః
త్రిపురహరత్రిపురఘ్నచాపభంగాత్ ।
వ్యగణి పరశురామదర్శితస్య
స్వకథనుషః పరిమర్కదర్శనాచ్ఛ॥101॥

అనవాప్తమత్ర కిల లిప్స్యతే జనైః
న చ లబ్ధమేతదిహా భోక్తుమిష్యతే ।
అనవాప్తమత్ర కిల నాస్తి రామ! తద్
జగతీ త్వయా తృణమవైక్షి సుందర!॥102॥

శిఖరిషు విపినేష్యప్యాపగాస్వచ్ఛతోయాసు
అనుభవసి రసజ్ఞో దండకారణ్యవాసాః ।
తదిహ తదనుభూతో సాభిలాషోఽద్య రామ
శ్రయసి వనగిరీంద్రం సుందరీభూయ భూయః॥103॥

ఉపవనతరుషండైర్మండితే గండశైల-

ప్రణయిభవదుదంతోద్ధాయగంధర్వసిద్ధే |
వనగిరితటభూమిప్రస్తరే సుందర! త్వం
భజసి ను మృగయానానుద్రవశ్రాంతిశాంతిం || 104 ||

కలేఽభ్యేః కిల దక్షిణస్య నివసన్ దూరోత్తరంభోధిగాన్
దైత్యాన్ ఏకపతత్రిణాఽచ్చిన ఇతీయం కింవదంతీ శ్రుతా |
తత్రైవేశ్వరమంభసాం వ్యజయథాః! తస్మాద్ వనాద్రీశ్వర!
శ్రీమన్! సుందర! సేతుబంధనముఖాః క్రీడాస్తవాడంబరం || 105 ||

రఘుకులతిలక త్వం జాతుచిద్ యాతుధాన-
చ్చలమృగమృగయాయాం సంప్రసక్తః పురాఽభూః |
తదుపజనితఘేదచ్ఛేదనాయాద్య గాయన్-
మధుకరతరుషండం రజ్యసే కిం వనాద్రిం || 106 ||

హే! సుందరైకతరజన్మని కృష్ణభావే
ద్వే మాతరౌ చ పితరౌ చ కులే అపి ద్వే |
ఏకక్షణాదనుగృహీతవతః ఫలం తే
నీలా కులేన సదృశీ కిల రుక్మణీ చ || 107 ||

త్వం హి సుందర! యదా స్తనంధయః
పూతనాస్తనమధాస్తదా ను కిం |
జీర్ణమేవ జఠరే పయోవిషం
దుర్జరం వద తదాత్మనా సహ || 108 ||

ఆశ్రితేషు సులభో భవన్ భవాన్
మర్త్యతాం యది జగామ సుందర! |
అస్తు నామ తదులూఖలే కియద్
దామబద్ధ ఇతి కిం తదాఽరుదః || 109 ||

సుందరోరుభుజ! నందనందన-

స్త్వం భవన్ భ్రమరవిభ్రమాలకః |
మందిరేషు నవనీతతల్లజం
వల్లవీధియముత వ్యచూచురః || 110 ||

కాలియస్య ఫణతాం శిరస్తు మే
సత్కదంబశిఖరత్వమేవ వా |
వష్టి జుష్టవనశైల సుందర!
త్వత్పదాబ్జయుగమర్పితం యయోః || 111 ||

గూహితస్వమహిమాఽపి సుందర!
త్వం వ్రజే కిమితి శక్రమాక్రమిః |
సప్తరాత్రమదధాశ్చ కిం గిరిం
పృచ్ఛతశ్చ సుహృదః కిమక్రుధః || 112 ||

హే నందనందన! సుసుందర సుందరాహ్వా!
బృందావనే విహారతస్తవ వల్లవీభిః |
వేణుధ్వనిశ్రవణతస్తరుభిస్తదా వై
సగ్రావభిర్జతువిలాయమహో! విలిలేః || 113 ||

గాయం గాయం వనగిరిపతే! త్వం హి బృందావనాంతః
గోపీసంఘైర్విహారసి యదా సుందరవ్యూఢబాహో |
రాసారంభోత్సవబహువిధప్రేమ సీమంతినీనాం
చేతశ్చేతస్తవ చ తు తదా కాం దశామన్వభూతాం || 114 ||

ఇంగితం నిమిషతం చ తావకం
రమ్యమద్భుతమతిప్రియంకరం |
తేన కంసముఖకీటశాసనం
సుందరాల్పకమపి ప్రశస్యతే || 115 ||

వారాణసీదహన పౌండ్రకభౌమభంగ-

కల్పద్రుమాహరణశంకరజ్యంభణాద్యాః |
అన్యాశ్చ భారతబలక్రథనాదయస్తే
క్రీడాః సుసుందరభుజ! శ్రవణామృతాని || 116 ||

త్వం హి సుందర! వనాద్రినాథ! హే
వేంకటాహ్వయమహీధ్ర మూర్ధని |
దేవసేవితపదాంబుజద్వయః
సంశ్రితేభ్య ఇహ తిష్ఠసే సదా || 117 ||

హస్తీశైలనిలయో భవః భవాః
సాంప్రతం వరదరాజసాహ్వయః |
ఇష్టమర్థమనుకంపయా దదద్
విశ్వమేవ దయతే హి సుందర! || 118 ||

మధ్యేక్షీరపయోధి శేషశయనే శేషే సదా సుందర!
త్వం తద్వైభవమాత్మనో భువి భవద్భక్తేషు వాత్సల్యతః |
విశ్రాణ్యాఖిలనేత్రపాత్రమిహ సః సహ్యోద్భవాయాస్తథే
శ్రీరంగే నిజధామ్ని శేషశయనే శేషే వనాద్రీశ్వర! || 119 ||

కల్కీ భవిష్యః కలికల్కదూషితాః
దుష్టాః అశేషాః భగవః హనిష్యసి |
స ఏష తస్యావసరః సుసుందర!
ప్రశాధి లక్ష్మీశ! సమక్షమేవ నః || 120 ||

ఈదృశాస్త్వదవతారసత్తమాః
సర్వ ఏవ భవదాశ్రితాః జనాః |
త్రాతుమేవ న కదాచిదన్యథా
తేన సుందర! భవంతమాశ్రయే || 121 ||

త్వామామనంతి కవయః కరుణామృతాబ్ధిం
 త్వమేవ సంశ్రితజనిఘ్నం ఉపఘ్నమేషాం।
 ఏషాం వ్రజన్నిహ హి లోచనగోచరస్త్యం
 హే సుందరాహ్వా! పరిచస్కరిషే వనాద్రిం॥122॥

అశక్యం నో కించిత్ తవ న చ న జానాసి నిఖిలం
 దయాలుః క్షంతా చాస్యహమపి చ నాగాంసి తరితుం।
 క్షమోఽతస్త్యచ్చేషో హ్యగతిరితి చ క్షుద్ర ఇతి చ
 క్షమస్వైతావన్నో బలమిహ హరే! సుందరభుజ! ॥123॥

లంకాయుద్ధహతాః హరీః ద్విజసుతం శంబూకదోషాన్మృతం
 సాందీపన్యభిజం మృతం ద్విజసుతాః బాలాంశ్చ వైకుంఠగాః।
 గర్భం చార్జునిసంభవం ప్యుదధరః స్వేనైవ రూపేణ యః
 స్వాభీష్టం మమ మద్గురోశ్చ దదసే నో కిం వనాద్రీశ్వర! ॥124॥

ఆయోధ్యగాః సపశుకీటతృణాంశ్చ జంతూః
 కింకర్మణో ను బత కీదృశవేదనాథ్యాః।
 సాయుజ్యలభ్యవిభవాః నిజనిత్యలోకాః
 సాంతానికాః అగమయో వనశైలనాథ! ॥125॥

హరితవారణభృత్యసమాహ్వాయం
 కరిగిరౌ వరదస్త్యమపూర్వికాం।
 దృశమలంభయ ఏవ హి సుందర
 స్ఫుటమదాశ్చ పరశ్శతమిదృశం॥126॥

ఇహ చ దేవ! దదాసి పరాః వరాః
 వరద! సుందర! సుందరదోర్ధర।
 వనగిరేరభితస్తటమావసః
 నిఖిలలోచనగోచరవైభవః॥127॥

ఇదమిమే శృణుమో మలయధ్వజం
 నృపమిహ స్వయమేవ హి సుందర।
 చరణసాత్ కృతవానితి తద్ వయం
 వనగిరీశ్వర! జాతమనోరథాః॥128॥

విజ్ఞాపనాం వనగిరీశ్వర! సత్యరూపాం
 అంగీకురుష్వ కరుణార్ణవ! మామకీనాం।
 శ్రీరంగధామని యథాపురమేష సోఽహం
 రామానుజార్యవశగః పరివర్తిషీయ॥129॥

కించేదం చ విరించభావన! వనాద్రీశ! ప్రభో! సుందర!
 ప్రత్యాఖ్యానపరాజ్ముఖో వరదతాం పశ్యన్ ఆవశ్యం కురు।
 శ్రీరంగశ్రియమన్వహం ప్రగుణయన్ త్వద్భక్తభోగ్యాం కురు
 ప్రత్యక్షం సునిరస్తమేవ విదధత్ ప్రత్యర్థినాం ప్రార్థనాం॥130॥

కారుణ్యామృతవారిధే! వృషపతే హే! సత్యసంకల్పన!
 శ్రీమన్! సుందర! యోగ్యతావిరహితాన్ ఉత్సార్య సద్వత్సల!।
 జ్ఞామ్యన్ సాధుజనైః కృతాంస్తు నిఖిలానేవాపచారాన్ క్షణాత్
 తద్భోగ్యామనిశం కురుష్వ భగవన్! శ్రీరంగధామశ్రియం॥131॥

ఇదం భూయో భూయః పునరపి చ భూయః పునరపి
 స్ఫుటం విజ్ఞిప్స్యమిత్యగతిరబుధోఽనన్యశరణః।
 కృతాగా దుష్టాత్మా కలుషమతిరస్మిత్సనవధేః
 దయాయాస్తే పాత్రం వనగిరిపతే! సుందరభుజ॥132॥

॥ ఇతి శ్రీసుందరబాహుస్తవః సమాప్తః ॥